

FODRÁSZ UJSÁG

FODRÁSZOK ÉS BORBÉLYOK SZAKKÖZLÖNYE.

A BUDAPESTI BORBÉLY-, FODRÁSZ- ÉS PARÓKAKESZITŐ-IPARTESTÜLET TULAJDONA ÉS HIVATALOS LAPJA.
Az ipartestület tagjai a lapot díjmentesen kapják.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre	8 korona.
Fél évre	4 „
Negyedévre	2 „
Egyes szám ára 40 fill. Kapható a kiadó-hivatalban.	

Felelős szerkesztő:

PAULIK JÓZSEF.

SZERKESZTŐSÉG: VII., Izabella-utca 27/a, ahová a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény küldendő.

KIADÓHIVATAL: VII., Vörösmarty-utca 17., ahová minden pénzküldemény és a lapra vonatkozó felszólamlások intézendők.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

Az ipartestület telefonszáma: 83—13.

Az új ipartörvényről.

(II. közlemény.)

Az iparüzés.

I. fejezet.

Az iparüzési jog általános feltételei. Az alábbi megjegyzések az iparüzési jog-, a képesítettség-, a házi- és vándoripar s az iparigazolvány kiadásának az új ipartörvény-tervezetben foglalt feltételeire vonatkoznak.

A tervezet általánosságban nem orvosolja azon évek óta hangoztatott sérelmeket, a melyet a kézműiparosságnak legkiáltóbb panaszait képezték. Hiszen a tervezett intézkedések valóra válása esetében a tanult, iparáért megszenvedett kézműiparosság helyzete még a jelenleginél is sokkal hátrányosabb és elviselhetetlenebb lenne, a mi lassanként a kisiparosság teljes degenerálódását, elfásultságát, végeredményében pedig tulnyomó részben elzüllését és tönkremenését vonná maga után.

Ily tervezettel előállani egy iparilag fejlett államban talán indokolt lehet, és pedig úgy a nagy tőkének vállalkozás útján való forgalomba hozatala és gyümölcsözőbbé tétele céljából, mint a munkásosztály érdekeinek megvédése okáért; de a magyarországi fejletlen ipari viszonyok között, a hol a kézműiparosság visszafejlődése általánosan ismert szomorú valóság, egyrészt általánosságban törvénybe iktatni az iparszabadság elvét, másrészt a magamagával is tehetetlen, teljesen védtelen s a megélhetés súlyos gondjával kétségbeesetten küzdő kisiparosság vállaira — a segédszemélyzet érdekében és az aránytalanul kiterjeszteni tervezett hatósági funkciókkal kimaradhatatlanul együtt járó — újabb elviselhetetlen terheket róni: oly modern törekvés, a mely kiáltó ellentétben áll a hazai kisiparosság jelenlegi helyzetével és jövődjének fejlődése biztosításának feltételeivel.

Nyíltan kimondjuk azért, hogy nekünk nem a nyugoti államokét is meghaladó modern, — hanem

a hazai viszonyoknak megfelelő talán kevésbé modern, — de valójában magyar ipartörvény kell.

Ennek pedig első feltétele, hogy a képesítéshez kötött kézműiparágakban a szabad-ipar elve a leghatározottabban kizárassék; miért is a tervezet 6. §-ának első bekezdése utolsó sorában a „bármely iparágat“ szavak után a következő korlátozó kitétel volna felveendő „— a képesítéshez kötött iparok kivételével —“. Természetes, hogy ezen korlátozó intézkedés jelen §. második bekezdésében, valamint a következő §§-okban is keresztül lenne viendő, úgy, hogy képesítéshez kötött ipart kizárólag megfelelő képzettséggel bíró szakemberck folytathatnának, üzletvezető alkalmazása egyedül az özvegyi jogon és árva kiskorú gyermekek részére, valamint a gyár- iparban folytatandó kézműiparoknál volna megengedhető.

Nézetünk szerint ezen korlátozó s a kézműiparból a szabadipart kiküszöbölő intézkedés igenis alkalmas volna arra, hogy a kisipar jogos érdekeit megvédje és annak jövődjének fejlődését biztosítsa. E magasztos s nemzeti szempontból óriási fontossággal bíró célt pedig nem szabad szem elől téveszteni csak azért, hogy ipartörvényünket a „legmodernebb“ jelzővel diszithessük fel s e mellett a haza egyik legerősebb támaszát képező kézműiparosság tönkre menjen; inkább legyen az a törvény kevésbé modern s e mellett boldoguljon és fejlődjék az a kisiparos osztály, a mely jó- és balsorsban mindig híven kitartott s nemcsak pénzzel, de szükség esetében készséggel áldozott életével és vérével is a haza oltárán. Ebből igazán haszna lesz az országnak; míg a több mint két évtizedes tapasztalat szerint a „szabad-ipar“-ból a képesítéshez kötött iparok tág mezején csak kár és veszedelem származott; mert vagy nem jelentkezett egyáltalában az a várva-várt vállalkozói szellemet képviselő

ÉRTESÍTÉS. Testületünk hivatalos helyisége, valamint a raktárszövetkezetünk május hó 4-étől VII., Csengery-utca 15. szám alatt létezik.

tőke a kézműipar bizonyos ágaiban, vagy ha jelentkezett, akkor az üzérkedés és szennyves konkurrencia megteremtése által a szakbeli képzettséget mindenütt hátrányosan befolyásolta.

* * *

A tervezett 14. és egyéb §§-aiban előforduló „iparhatóság” kifejezés arra enged következtetni, hogy ez alatt a kötelező ipartestületek értendők, a mi nem kevesebbet jelent, minthogy az összes iparhatósági teendőket — egyes közérdekű és rendészeti ügyektől eltekintve — a jövőben ezen kötelező ipartestületeknek kellene ellátni. Ez pedig oly nem várt megtiszteltetés, a melyre ezen ipartestületek sohasem törekedtek, amelyet sohasem kértek és amelyet — magunk részéről — köszönettel, de a legnagyobb határozottsággal kénytelenek vagyunk már csak azért is visszautasítani, mert ez oly munkaszaporulatot s ezzel együtt oly anyagi megterhelést jelentene, amelyet ezen ipartestületek jelenlegi és a tervezet által semmiféle állami vagy községi hozzájárulással nem támogatott jövedelmi forrásaik mellett fedezni egyáltalában képtelenek volnának. Újabb tagdíj felemelési adóval pedig az amugy is mindenféle szociális és más terhekkel agyonsanyargatott kézműiparosságot megterhelni oly kísérlet volna, a mely az általános kisipari felfogás szerint merő képtelenség és teljes kudarccal végződő próbálgatást jelentene.

Tökéletesen megvannak az ipartestületek mai hatósági teendőik körével elégedve, legfeljebb azon elemi és ismételve kért jogot vindikálják maguknak, hogy az iparigazolvány kiadása előtt ők is meghallgattassanak, mint véleményező szakipari hatóság s hogy az ipardíjak módjára a testületi beiratási díjak előzetes lefizetésének kötelezettsége is a törvényben kimondassék.

A kötelező ipartestületek célja a szakmabeli képzettség előmozdításán, a rend és pontosság meghonosításán kívül a tagtársak érdekeinek megóvása is, ez a cél pedig épen séggel nem teszi kívánatossá a hatósági összes teendőknél, különösen az iparkihágási ügyeknek az ipartestületek körébe való utalását, a mely ez intézményt a tagok körében csak ellenszenvenessé és gyűlöltté tenné. Miért is ezen teendőknél

az eddigi elsőfoku iparhatóságoknál való meghagyása mellett foglalunk állást.

A 15. §. második bekezdésében a katonai gyógykovácsok es kovácsokra vonatkozó kedvezményes intézkedés egészen elhagyandó volna a tervezetből, mert ez az adófizető kisiparosokkal szemben a közterhektől egyáltalában mentesített katonai egyéneknek nyújtandó oly kedvezés volna, a mely a közteherviselési kötelezettség fogalmával homlokegyenest ellenkező intézkedést statuálna.

II. Fejezet.

Képesítéshez kötött iparok.

A 20. §. első bekezdésében a gyárosnak adandó azon jog, hogy a gyárüzemben vagy azzal kapcsolatban kizárólag a gyárüzem céljaira valamely képesítéshez kötött iparágat folytathat, azon feltételhez volna kötendő, hogy ilyen ipart csak képesített üzletvezető alkalmazása s az ilv iparban foglalkoztatott segédeknek az illető szakipari ipartestületnél való bejelentésének kötelezettsége mellett gyakorolhat s iparostanulót pedig csak az esetben tarthat, ha mesteri képesítéssel bíró üzletvezetőt alkalmaz.

Méltánytalan volna ugyanis, hogy a gyárosnak e tekintetben több jog biztosítsassék, mint a mennyit a 22. és 23. §. a képesítéssel bíró iparosnak megad.

A magunk részéről teljesen méltányoljuk és a legnagyobb mértékben helyeseljük a tervezet 22., 23. és 24. §§-aiban a képesítés szigorítása tekintetében felvett s az iparos és mester között a tanonctartás tekintetében felállított különbségeket. Erős meggyőződésünk, hogy a hazai kisipar fejlődésének akadálytalan biztosítása csak a képzettség lehető legmagasabb fokán álló, iparáért küzdeni és szenvedni is tudó szakképzett kézműiparosok útján érhető el; míg a tanulatlan s üzérkedési szellemtől hajtott idegen elem térfoglalása a munka megbízhatóságának, szoliditásának s ezzel együtt versenyképességének valnék csak ártalmára.

E szempontból veszélyesnek tartjuk a tervezet 26-ik §-ának azon mivel sem indokolható s messzemenő intézkedését, mely a katonai és letartóztatási üzemekben szerzett igen hiányos ipari képzettségnek is biztosítani óhajtja az iparüzési jogot, holott köztudomásu, hogy az ily intézetek-

A borbély- és fodrázipar történetéből.

A «Fodrász Ujság» tárcája.

(Folytatás)

Hogy a tanoncfelvételkor mennyire «lelkiismeretesen» jártak el a többi különböző mesterek, annak az illusztrálására csak azt említjük meg, hogy mielőtt valamelyik mester egy fiut tanoncnak felvett volna, annak a felveendő tanoncjelöltnek ki kellett mutatnia, hogy: 1. törvényes házaságból származik; 2. hogy becsületes szülők gyermeke; 3. hogy az atyja nem borbély, fürdős, juhász, hóhér vagy gyepmester és végül 4. hogy egész, esetleg kiterjedt rokonságában nincs egyetlen „olyan”, ki azon mesterségek közül bármelyikét is üzné. Ilyen körülmények között a borbély vagy fürdős fia számára nem maradt más hátra, mint atyja megvetett örökét átvenni, illetve a borbély vagy fürdős mesterségnél maradni.

Csak jó késő, 1466-ban Wenczel császár kísérlette meg a fürdősök és ebből kifolyólag a rokonágiaknak, a borbélyok becsületét tisztára mosni; még pedig — hálából! Wenczel ugyanis mondott időben az ausztriai Wiltberg várában ellenségstől körülveve huzamosabb idő óta fogva volt. Ebből a

fogságából egy fürdősnek a leánya — mely később természetesen ágyasa lett — mentette ki a császárt. A fürdős leányának e hőstettét meghálálendő, a császár privilegiumot és cimert adott a fürdősöknek s ebből kifolyólag a borbélyoknak is; mely privilegium szerint nevezett iparosok ezentul más iparosokkal egyenlően becsületes embereknek tekintendők és a céhekbe felveendő lettek volna. E privilegium azonban — a történelem nem említi mi okból — nem lévén jogerős, Nyugateurópában a fürdősök és borbélyok becsületével mindenben a réginél maradt.

Igy állott a borbélyok és fürdősök testvériparának ügye s ilyen volt a borbélyok és fürdősök egyéni és társadalmi állása még a középkor végén is. Iparunk történetében a középkorban a londoni borbély céhnek IV. Eduard alatt 1461-ben történt alakulásán kívül (a párisi College de szt Come sebészeti iskolának inkább akadémiai jellege volt) csak annyi feljegyzésre méltót találunk, hogy iparunk ebben a korban mindenütt véglegesen bevezetődött. Sőt, némelyik helyen, m. pl. Angol-, Olasz- és Franciaországban a nemsokára bekövetkezendő nagy idők, iparunk fénykorának a renesszáns és rokoko előhírnökei is kezdtek már mutatkozni. Némi haladásnak vehetjük még azt is, hogy szaktársaink a rabszolga, illetve jobbágyságból való felszabadulása is haladó stádiumba

Eredeti ROXO borotvák és élfinomító kövek eggedtől ZAORÁL JÁNOS-nál kaphatók.

ben végzett munka a szakbavágó műhelyben vagy gyárban teljesített munkával szemben határozottan alárendelt minőségű. Miért is a hiányzó képesítés igazolásául a csapattestnél vagy letartóztatási intézetekben végzett munka jövőre sem volna elfogadandó, mert ez indokolatlan előnyt biztosítana a tanult kisiparosok hátrányára.

De határozott ellentétben áll a képesítés szigorításának a 22, 23. és 24. §§-okban lefektetett elvével a 28. § utolsó mondatában a vállalkozásnak nyújtani szándékolt azon szembeszökő kedvezés, a mely a mestervizsga letevését lehetővé teszi annak is, „a ki igazolja, hogy az illető képesítéshez kötött iparral, képesített üzletvezető alkalmazása mellett, legalább három évig önállóan foglalkozott.“

A mit tehát a tervezet az előző szakokban a képesített iparosoknak nyújt, azt ebben a §-ban két kézzel veszi vissza s nemhogy védelmet nyújtana azoknak, akik az ipart előről kezdve, kénytelenek tanonckodni, tanoncvizsgát letenni, huzamos ideig segédeskedni, hanem határozottan háttérbe szorítatnak a tanulatlan s az ipart csak üzérkedési célból folytató vállalkozóval szemben.

Szembeszökő visszaesést jelent ez az eddigi állapottal szemben s valóságos szégyen §-t képez a tanult kézműiparosokra nézve. A tanult kisiparosok érdekeinek olymértvű sérelmét képezi ezen intézkedés, a mely félre nem ismerhető areulütést képez, a helyett, hogy minden méltányos indok figyelembevételével bizonyos előnyt biztosítana részükre. Joggal vetjük fel tehát a kérdést, miféle ösztönzés marad még fenn arra, hogy valaki legelőről kezdje az ipari gyakorlat megszerzését, a midőn látja, hogy az iparát üzletvezető alkalmazása mellett üző, képesítés nélküli iparossal szemben nemhogy kiváltságos jogokat nyerne, de határozott hátrányba jut az által, hogy ez utóbbi tanoncokat is tarthat és három év után mester is lehet.

Oly kirívó jogsérelem ez, a mely semmiesetre sem maradhat benn a tervezetben, már csak azért sem, mert ez a kézműipari képzettség kimaradhatatlan lefokozását vonná maga után, ami pedig országos szempontból sem engedhető meg.

A legnyomatékosabban követeljük azért ezen intézke-

lépett és befejeződött. Mindezeket tekintetbe véve, a közép-korra eső 1100 esztendei roppant idejét, ez nem elégithet ki bennünket. De mi volt az oka annak, hogy ez a roppant idő nem elégítette ki várakozásainkat? Talán az emberek, vagy a társadalom? Korántsem! Ugy mint a borbélyok nem voltak megelégedve vívmányaival, helyzetükkel, nem voltak megelégedve más kasztok sem. Megelégedve ma sincsen senki és nem is lesznek megelégedve az emberek soha. Az emberek elégedetlenségét mindenkor egy hatalmas, láthatatlan, legyőzhetetlen erő igazgatja: a korszellem. Minden kor-nak más a szelleme, igénye. E szomorú, fanatikus korban, melyet most elhagyni sietünk, egyetlen romboló, minden haladást akadályozó szellem; az erőszak, a vallás és a hatalom fanatizmusa uralkodott: az ököljog. Ilyen korszellemtől jobbat nem várhatott az emberiség.

De hagyjuk el ezt a szomorú kort és hagyjuk el annak még szomorubb képét. És ha elkisértük iparunkat rögös-bokros utain, ezen mindnyájunktól szívesen elhagyott kor határáig, most sem fogjuk azt elhagyni, annál is inkább nem, mivelhogy a most letűnő korszak letűnésével és az új kor beköszönésével iparunkra is boldogabb napok fognak virradni. A viszontlátásra tehát — majd az újkorban.

(Vége.)

désnek a tervezetből való kihagyását: követeljük ezt annyival inkább, mert mint fentebb is említettük, a képesítéshez kötött kézműipar köréből a szabad ipar fogalmát feltétlenül kiküszöbölendőnek tartjuk.

A 36. §-ban törvényes intézkedést kérünk arra nézve, hogy a nem sikerült mestervizsga csak 6 hónap múlva ismételtethető meg, pótvizsgát pedig csak 3 hónap eltelte után lehet tenni.

Szükséges ily korlátozás, illetve szabályozó intézkedés törvényben való kimondása, mert e nélkül a testületek a vizsgázók kénye-kedvének volnának kiszolgáltatva, akik indokolatlan munkaszaporulatot okozhatnának folytonos vizsgára jelentkezésselükkel.

Az 55. §. második bekezdése, mint a szabad iparra vonatkozó intézked, a már fentebb említett okokból egészen kihagyandó volna.

Könyves Kálmán
jegyző.

Vélemények a borotváról.

— Interview —

(Folytatás.)

A legutóbbi folytatásomba felhívást intéztem azokhoz a szaktársaimhoz, akik érdeklődnek vagy használják a Pollart-féle kettős fenőszijat, de a kezelési módjával nincsen tisztába, hogy azok április hó 16-án este 9 órakor a Fodrászsegédek Országos Egyesületébe elfáradni szíveskedjenek, ahol is több szaktárs a Pollart-szijenak a kezelési módját befogja mutatni. Bár a „Fodrász Ujság“ kissé későn jelent meg, ergo attól lehetett tartani, hogy azok, akik e szerény sorokat figyelemmel kísérik, a felhívást csak másnap, elkésve fogják olvasni, mindamellett oly élénk volt az érdeklődés, hogy a Fodrászsegédek Országos Egyesületének tág helyisége szaktársakkal teljesen megtelt. De nemcsak a segédeknek a színe-java jött el, hanem számosan főnökök is voltak képviselve, a többek között ott volt a borbélyok nestora, a hazafias Réthy Árpád, aki az ipar érdekében mindenhol megjelenik, de rajongnak is érte a borbélyok. Ugy szintén ott volt Dreher szaktársunk is, akinek bár egy jelentéktelen mellékutcában van kis üzlete, mind zonáltal kitünő munkásnak van elismerve, valamint azok a főnökök, akik ott voltak és névről nem ismerem, mindegyik szívesen nézte végig a fenésnek a proceduráját és megígérték, hogy szintén kifogják próbálni a Pollart-szijat.

Érdekes momentum volt az, amikor az egyesület helyisége egyszerre átváltozott köszörős műhelynek, ilyen élénk forgalom csak hajdanában lehetett Zaorálnál, mert körülbelül egyszerre tizen is belefogtak a fenésbe és alig győzték, mert majdnem mindenki hozott magával borotvát, volt olyan is, aki négyet-ötöt is hozott, természetesen a legrosszabbakat hozták, pedig egy elhanyagolt borotvát először alig lehet élre hozni, mert egy elhanyagolt borotva az első fenésnél csak friss élszált kap és csak a második fenésnél kap tiszta élt. Az általános vélemény az volt, hogy a kettős fenőszijenak a faoldalát minél ritkábban vegyük igénybe, mert egy rajta való fenés ép annyi, mintha friss élt csináltatunk a borotvára, tehát inkább a szijenak a bőr oldalát vegyük igénybe, melyre szintén egy kevés pasztát kenhetünk, ha a borotva jó karban van, akkor teljesen elegendő, ha csak a Pollart-szijen szijazzuk. Erre leginkább a puhább borotvák felelnek meg, különösen akkor, ha félhomorúak, a keményebb fajta borotvák is jók, de különösen a keskenyeknél

Eredeti ROXO borotvák és élfinozító kövek egyedül ZAORÁL JÁNOS-nál kaphatók.

előfordul, hogy elfenés után nehéz éle hozni. Ha egy borotva elvan fenne, akkor ne menjünk többé a fára vele, hanem huzzuk az élet át a körmünkön és aztán szijjazzuk, ezt addig kell ismétetni, míg az éle tiszta nem lesz. Megjegyzendő, a Pollart-féle borotvák mind puha acélból készültek, tehát könnyebben kezelhetők.

Befejezésül még megjegyzendő, hogy a Pollart-szijknak és a borotváknak a kezelési módját több szaktárs minden csütörtök este a Fodrászsegédek Országos Egyesületében be fogják mutatni.

(Folyt. köv.)

Wéber József.

Értesítés.

A budapesti fodrászsegédek feloszlott ipartestületi betegsegélyező pénztárának felszámolása ügyében a budapesti borbély- és fodrászsegédek 14-es bizottsága a nagygyűlésektől nyert megbízatás folytán a következőképpen járt el:

Köztudomásu az, hogy volt betegsegélyező-pénztárunk vezetése 1905. évi március havában a szakegylet korifeusai kezébe került.

Köztudomásu az is, hogy a pénztárnak elvtársakból állott igazgatósága és alkalmazottjai az V. ker. előljáróság-nak támogatásával a rendes évi közgyűlés megtartását azon célból, hogy számadásra vonhatók ne legyenek különböző huzavonával mindenkor megakadályozták. Minek folytán a hazafias érzelmű többség által minden évben megválasztott közgyűlési kiküldöttek pénztárunk feloslása előtt közgyűlést nem tarthattak.

Az V-ik ker. előljáróság tiltakozásunk dacára is volt szives pénztárunk felszámolását pénztárunk tagjának képvisellete nélkül tetszése szerint törvényellenesen felszámolni és az erre vonatkozó számadásokat a m. kir. állami munkásbiztosítási hivatalhoz jóváhagyás végett felterjeszteni.

A m. kir. állami munkásbiztosítási hivatal azonban a 14-es bizottságnak felfolyamodására a számadásokat 3153/1908 sz. a. kelt rendeletével az előljáróságnak visszaküldte azon meghagyással, hogy a felszámolást pénztárunk tagjainak képviselőjei közreműködésével juttassa befejezéshez és a megtartandó közgyűlésnek felülvizsgálás végett terjessze elő.

A hivatkozott legfelsőbb rendelet értelmében az előljáróság a felszámoló bizottságba pénztárunk segédtagjai képviselétében Fülöp Istvánt a mesterek képviselétében Müller Károlyt, könyv- és számviteli szakértőül a segédek részéről Váry Gyulát, a mesterek részéről pedig Flesch Pétert hívta meg.

Az így megalakult felszámoló bizottság a feloszlott pénztárunk könyveit és okmányait megvizsgálván a következő eredményre jutott:

Amidőn a pénztár vezetése 1905. évben az elvtársak kezébe került, a közgyűlés a fix fizetéses orvosok fizetését 2000, az alkalmazottak fizetését 3180, összesen évi 5180 koronában állapította meg. Az igazgatóság azonban a költségelőirányzatban megállapított összegén kívül, tehát jogtalanul 1905. évben orvosfizetésre 173, alkalmazottak fizetésére 230, tiszteletdíjra 207 koronát. 1906. évben orvosfizetésre 180, alkalmazottak fizetésére 976, felmondás és ok nélkül elbocsájtott orvosok kártérítése és a felmerült perköltségekre 1863 koronát. 1907. évben orvosfizetésre 521, alkalmazottak fizetésére 986, felmondás és ok nélkül elbocsájtott alkalmazottak kártérítése és a felmerült perköltsé-

gekre 273, tiszteletdíjakra 708, összesen 6117 koronával többet fizetett ki.

Ezen kívül az V. ker. előljáróság kiküldöttje Schor Manó a jószívü elvtársbarát, az 1907. évi május hó 3-án lemondott igazgatóság és felügyelőbizottság tagjainak a pénztár átadásakor 1907. évi július 5-én 166, a pénztár alkalmazottjainak különböző címen 124, dr. Kadosa Marczel elvtárs ügyvédnek 300, saját magának hatósági kezelési díj címen 360, összesen 950 korona tiszteletdíjat osztott ki. Ezenkívül az alkalmazottaknak és orvosoknak fizetését július hóra, ami 578 koronát tesz ki, kifizette, holott ezek szolgálatot a pénztárnál csak július 1-ig teljesítettek, úgy fizetésük nem volt kifizethető. Tehát összesen 7045 koronát tesz ki az az összeg a mi az elvtárs igazgatóság és az V. ker. előljáróság kiküldöttjének uralma alatt a fodrászsegédek megillető vagyonból elkallódott, úgy, hogy a készpénzbeli vagyon 1907. évi július hó 5-én 11.464 kor. 84 fillér maradt.

A hátralékos tagjárulékok a mi körülbelül 800 koronára tehető és a mely szintén a vagyon tömeget illeti meg, dacára a törvény és a miniszteri rendelet intézkedésének az előljáróság által szabályszerűen kimutatva nem lettek, így nem is voltak megállapíthatók.

A pénztárnak ingóságainál az előljáróság leltárt fel nem vett, a bizottságnak magánuton kellett az ingóságok leltárát megállapítani, minek folytan kiderült, hogy az ingóságokból hiányzik egy másoló prés 28, egy bőrtáska 8, összesen 36 korona értékben, melyeket Nagy Béla volt pénztári alkalmazott idegenített el, a pénztári diszszászló és a temetkezési kellékekre nézve az előljáróság kiküldötte kijelentette, hogy azok a kerületi munkás biztosító pénztárnál vannak elhelyezve.

A pénztárnak 1907. évi július 5-ével az átadásakor függőben maradt tartozásai szintén nem voltak megállapíthatók, mert az előljáróság a kellő nyilvántartás hiányában, azt a bizottság elé nem terjeszthette.

A vizsgálat során kiderült az is, hogy a pénztár igazgatósága a pénztárnak volt két fizetéses orvosát és alkalmazottjait a felmondási idő leszolgálása előtt azért bocsájtotta el, hogy azok helyébe elvtársait alkalmazhassa, így tehát előzetes megfontolás által készakarva idézte elő a kártérítési pereket, mely a pénztárnak 2126 koronába került.

Hogy pedig Nagy Bélát fizetéses álláshoz juttassa, a közgyűlés jóváhagyása nélkül részére 1080 korona évi fizetéssel dotált betegellenőri felesleges állást szervezett. 1906. évi március hóban pedig akkor a midőn az igazgatósági tagok felerészének mandátuma lejárt, a fizetéses orvosoknak és az alkalmazottaknak fizetését felemelte és azokkal elbocsájtás esetére ugyancsak 1906. évi június hóban egy évi fizetésének megfelelő végkielégítéssel egy évi felmondásra szerződést kötött.

Ilyen volt az elvtárs igazgatóságnak és az előljáróság kiküldöttjének a működése, minek érdemszerű elbírálását az 1907. évi április hó 29 én megválasztott közgyűlési kiküldöttekkel 1908. évi május hó 3-án tartandó közgyűlésre bizzuk.

Budapest, 1908. április hó 29.

Tisztelettel

a 14-es bizottság.

Eredeti ROXO borotvák és élfínomító kövek eggedül ZAORÁL JÁNOS-nál kaphatók.

Vegyes hírek.

Hirdetmény. „A budapesti fodrászsegédek betegsegélyző pénztára a budapesti borbély-, fodrász- és parókakészítő-ipartestület kebelében“ a m. kir. állami munkásbiztosítási hivatalnak f. évi február hó 29-én 3153. sz. alatt kelt leirata értelmében f. évi május hó 3-án, vasárnap délután 4 órakor az V. ker. elüljáróság üléstermében (V., Szalay-utca 8. sz. II. emelet 36. ajtó) közgyűlést tart, a mely közgyűlésre a főn্থivatkozott leirat értelmében a betegs. pénztárnak az 1907. évi március hó 26-án megválasztott 50 munkaadó — és az 1907. évi április hó 26-án megválasztott 100 biztosításra kötelezett közgyűlési kiküldöttjét ezennel meghívjuk. Napirend: 1. A betegs. pénztár 1906. évi zárószámadásának és vagyommérlegének előterjesztése az ideiglenes felszámoló bizottság által. 2. Határozathozatal a betegpénztári igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak az 1906. évi működéséről szóló fölmentvény megadása tárgyában. 3. A betegs. pénztárnak az 1907. év I-ső feléről szóló zárószámadásának és vagyommérlegének előterjesztése az ideiglenes felszámoló bizottság által. 4. Határozathozatal a betegpénztári igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak az 1907. év I-ső félévi működéséről szóló fölmentvény megadása tárgyában. 5. Határozathozatal a fenmaradó betegpénztári vagyonnak valamely helyi munkásbiztosítási célra leendő fordítása tárgyában. 6. Megválasztása a betegsegélyző pénztár munkaadó és biztosításra kötelezett tagjai sorából egy-egy tagnak a végleges felszámoló bizottságba. 7. Esetleges indítványok, a melyeket f. évi április hó 30-án déli 12 óráig az elüljáróságnál írásban kell benyújtani. Az ideiglenes felszámoló bizottság által egybeállított végszámadásokat az érdekeltek az elüljáróság hiv. helyiségében (V., Szalay-utca 8. sz. I. em. 33. ajtó) a hivatalos órák alatt a közgyűlés napjáig megtekinthetik. Budapesten, 1908. évi április hó 15-dikén.

Az V. ker. elüljáróság:

Déri Ferencz s. k.
h. elüljáró.

Szakirodalom. König Károly marosvásárhelyi agilis szaktársunk «A magyarországi borbélyok és fodrászok orsz. emlékkönyve» cím alatt egy időszaki szakkönyvet adott ki. Az országos címtára, nemkülömben egyes cikkei szolgálatot tehetnek iparunknak.

A mű tetszetős formában és jó kiállítással jelent meg. Ára 1 kor. Megrendelhető a szerzőnél Marosvásárhelytől. A pénz előzetes beküldése mellett portómentesen szállítatik.

Ajánljuk szaktársainknak a mű megrendelését.

Értesítés. Igen sűrűen fordulnak elő esetek, hogy a tanoncot szegődtetni óhajtó főnökök a testületi irodában a kellő okmányok nélkül jelennek meg, aminek következtében a tanonc-szerződés akadályba ütközik s e mellett a szaktársak is hiábavaló idővesztéséget szenvednek, mert a IV. ker. elüljáróságtól, mint az ipartestületek I-ső fokú felettes hatóságától nyert szigorú utasítás értelmében a jegyzői irodának el van tiltva, hogy kellő okmányok bemutatása nélkül tanonc-szerződéseket köthessen. Ismételten figyelmeztetjük azért a szaktársakat, hogy csakis olyan tanoncokat vegyenek fel, akiknek születési, (keresztlevél) iskolai és újraoltási bizonyítványuk meg van, mert csakis ezen 3 okmány bemutatása esetén van a testület-iroda azon helyzetben, hogy tanoncot szabályszerint lajtsromozhassa, enélkül pedig tanoncot tartani annál kevésbé szabad, mert a szegődtetés nélküli tanonc alkalmazás kihágást képez s

a törvény értelmében 40 koronától 400 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, esetleg megfelelő elzárással büntetetik.

Sólyom május havi kirándulásai: 3-án Kamara-erdő. Találkozás az elnök lakásán. 10-én Erd. Találkozás az elnök lakásán. 17-én Csobánka. Találkozás a Nyugati pályaudvar. 24-én Péczel. Találkozás a Baross-utca végén. 28-án Soroksár. Találkozás az elnök lakásán. 31-én Göd. Találkozás a Nyugati pályaudvarnál. Indulás fél 3 órakor, 28-án 3 órakor.

Kerületi ügyek.

I. ker. Iparos-kör „Fodrász Szakosztályának“ helyisége (Szívós-féle vendéglő). Összejövétel minden csütörtökön este tartatik.

A budapesti II. ker. fodrászok köre beolvadt a II. ker. Iparos-körbe s mint szakosztály, minden hétfőn tovább működik. A II. ker. Iparos-kör fodrász szakosztályának helyisége II. ker. Fő-utca 38. szám alatt van.

III. ker. kör, Fő-tér 2. szám alatt levő Pertl-féle vendéglőben van. Összejövetelek minden 1. és 15. utáni kedden este 8—10 óráig tartanak.

IV. ker. kör helyisége Városház-utca Gömbös-féle vendéglő (Zenélőóra) van. Összejövetelek minden hó 1-ső és 15. utáni kedden tartanak.

V. ker. Fodrászok Társaskör helyisége Riesz-féle vendéglő külön termében (Szabadság-tér és Sas-utca sarok) van. Összejövetelek minden 1. és 15. utáni kedden tartanak.

A VI. ker. kör helyisége VI. ker., Izabella-utca 68. szám alatt (Szalai János vendéglőjében) van.

VII. ker. kör helyisége Izabella-utca 29. szám (Noskó Pál-féle vendéglő külön helyiségében) van. Összejövétel minden csütörtökön este 8 órakor tartatik.

A VIII. ker. kör helyisége a Putnoky-féle vendéglőben van (József-körut és József-utca sarok). Összejövetelek minden hó 1-ső és 15-ike utáni hétfőn tartanak.

A IX. ker. fodrászok asztaltársaságának helyisége Breitner János vendéglőjében, Tompa-utca 28. (Páva-utca sarok) van. Összejövetelek minden csütörtökön este tartanak.

A Borbély és Fodrászsegédek (ujjonnan alakult hazafias) országos Egyesületének központi helyisége Budapest, IV. ker. Szervita-tér 8. szám. Hivatalos órák: Tagok felvételére minden csütörtökön este 9—10 óráig. Munkaközvetítés csakis a tagok számára minden este 9—10 óráig.

Lapszerkesztő bizottság: *Joszt Péter és Réthly Arpád.*
Az ipartestület jogtanácsosa: *Dr. Révay Zoltán ügyvéd.*
lakik IV., Váci-utca 56. szám.

Kiadja: *Nagel István könyvnyomdája Budapest,*
VII., Vörösmarty-utca 17.

Eredeti ROXO borotvák és élfínomító kövek egyedül ZAORÁL JÁNOS-nál kaphatók.

Több orvosi nyilatkozat. Számos elismerőlevél.

Szaktársaknak
árkedvezmény.

Kapható
a raktárszövetkezetben is.

Használati utasítás: Az izzadni szokott lábat vagy testrészt szappannal megmossuk, melyet nem nagyon szárazra törülés után a **Diadalporral** jól beszorjuk és eldörzsöljük.

Specialista uri parókákban

minden létező női hajpótlékokban nagy raktár. Szaktársaknak mérsékelt árak mellett számítok. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

KOMÁROMY ANTAL fodrász
VI., Király-utca 36., Budapest.

Tanuló felvétetik Veszely Károly fodrásznál, Fürdő-utca 5. szám.

Két darab szép **cégtábla**, híres Frey festménye eladó Sipos fodrásznál, Andrásy ut 77.

Dreszmann Károly

homoru műköszörülde és aczéláru raktára

Budapest, VII., Erzsébet-körut 24. sz.

Ajánlja műköszörüldéjét és nagy aczéláru raktárát a t. fodrász urak becses figyelméhe.

JOSEF HELLER, MÜNCHEN

Rumfordstrasse 1/a.

Első és legrégebbi német beretvagyár és homoruköszörülde.
Különleges üzlet teljes fodrászberendezésekben.
: : 12 legnagyobb kitüntetés. : :

Különlegesség: Val. ang. beretvák saját homoru köszörüléssel.

Védjegy: Josef Heller, München

törv. bejegyezve.

Monarchia borotva

lehuzásra 1/4, 5/8, 1/8 széles, darabja 3 korona.

Bejegyzett védjegyek.

Francia beretvák: 10, 13, 16 mm. széles „Pier-ron“ bej. védjeggyel, francia haj- és szakállollók „Pierron“ védj. különféle alak és hosszúságban. Haj- és szakállvágó-gépek, csakis kipróbált gyártmányu. Juwel, Koh-i-noor, Dalila, Aesculap, Mundus. Kitünő viz- és olajlehuzó kövek, szijak és Ádám, valamint minden fodráskellékek, kötszerek és illatszerek.

Régi borotvák, hajvágó gépek és ollókköszörülése, gondosan és legrövidebb idő alatt eszközöltetnek.

Gazdagon illusztrált árjegyzék ingyen és bérmentve.

Lipp Ferencz

műköszörüs mester

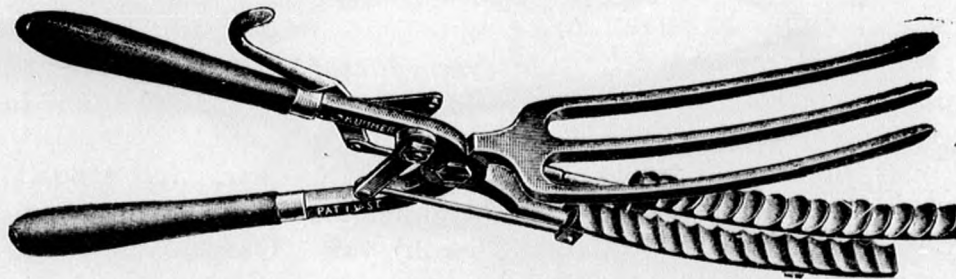
Budapest, X. ker., Ráday-utca 5. szám.

Ajánlja aczéláru raktárát és műhelyét minden e szakba vágó munkák pontos, jó és olcsó elkészítésére.

Sok ezer használatban!

Fodrászüzetek nagyban és kicsinyben árusítják.

Naponta
megrendelések.

Napontai
szétküldés.

a Rich. Kummer-féle

„dupla ondulációs-vasból“

A legegyszerűbb kezelés mellett,

a legszebb természetes hullámosságot idézi elő, minden éles szél nélkül, miután az egymásba hajló részek megfelelően domborúak.

Ára darabonként 6.— korona, tucatonként 51.— korona.

Dijmentes küldéssel utánvét mellett a feltaláló útján:

Richard Kummer, Stuttgart (Németország.)

Mindenkinek saját

érdeke, hogy szükségletét ott szerezze be, ahol **kifogástalan jó árut, versenyt kizáró áron**, és hol az e szakmához szükséges **összes cikkek** kaphatók. Tehát kérem egy próbarendeléssel kísérletet tenni, személyesen vagy telefonon (48—13.) mert a legkisebb megrendelést is szívesen házhoz szállítom.

ÁNGYÁN BÉLA

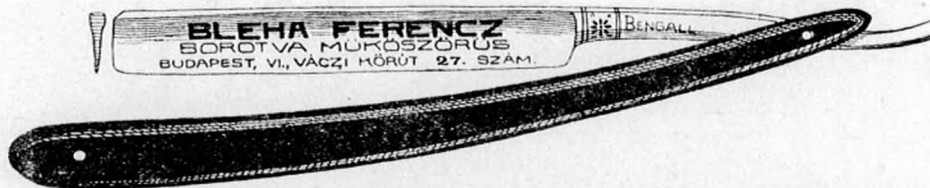
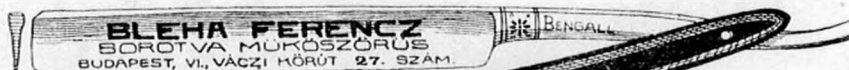
fodrászati műszer és illatszer nagybani raktára
Budapest, VIII., József-körút 9. (Bazár-udvar.)

Van szerencsém a tisztelt fodrász és borbély urak szíves tudomására adni, hogy üzletem november hó elsőtől fogva **jóval kibővittem** ezáltal a már úgy is **nagyválasztéku áruraktáram** jelenleg **oly dúsválasztéku**, hogy ezen szakmában a legkényesebb igényeket is kielégíthetem.

Legújabb raktárra érkeztek nagyválasztékban **Higiénikus vatta és puder tartályok, fertőtlenítő készületek és vízmelegítők.**

Teljes üzleti berendezésekből állandóan nagy mintaraktár.

Üzleti kabátok, borotvák, haj és szakálvágógépek és ollókból különösen nagyválasztéku raktár és kedvező árak.

Van szerencsém b. tudomására adni, **BUDAPESTEN, VI., Váci-körút 27. sz.** alatt villamos erőre berendezett

borotva-műköszörűdét alapítottam

és raktáron tartom a legkitűnőbb fajta angol, svéd, francia és solingeni gyármányu borotvákat, ollókat, haj és szakálvágógépeket, általam jótállás mellett köszörülve. A vidéki megrendeléseket pontosan, azonnal, a köszörüléseket pedig 8 nap alatt teljesítem

Magamat becses pártfogásába ajánlva, kiváló tisztelettel

BLEHA FERENCZ BUDAPEST, VI., Váci-körút 27.
(Páris-szálloda mellett.)

Hol nyomtatja bérlet-jegyeit?

A „FODRÁSZ UJSÁG”

kiadóhivatalában

VII., **Vörösmarty-utca 17.**

mert itt a mellett, hogy lapunk kiadóhivatalát támogatom, még jelentékeny árkedvezményben is részesülök.

Készítenek itt minden
egyéb nyomtatványt is.

A ki pénzének nem ellensége

és kevés pénzért jó üzleti kabátot akar, az forduljon kizárólag hozzám

Grünhut Ödön szabó mester

Akácfa-utca 10. (Dohány-utca sarok)

Levelező-lapi értesítésre házhoz jövök.

DR-DÓCZI:

IPARSKATÉ

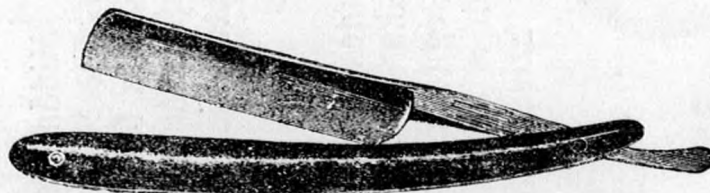
PRAKTIKUS TUDNIVALÓK
"KINCSESHÁZA"

MEGJELENIK ÉVENKINT
KARÁCSONYKOR.

400 OLDALAS ÚJASZON
"KÖTÉSÜ-KÖNYV"

ÁRÁK ELŐFIZETŐNEK

MINDEN-KÖNYVES
BOLTBAN KAPHATÓ.

Barabás és Koller

DRESZMANN KÁRÓLY cég volt alkalmazottjai

borotva homoru köszörűde villanyerővel
— és fodrászati cikkek nagy raktára —

Budapest, VI., Sziv-utca 26. (Andrássy-ut mellett.)

Elvállalnak e szakmába vágó mindennemű **köszörűdést.**
Raktáron tartanak a legjobb gyármányu **aczelárukat.**

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

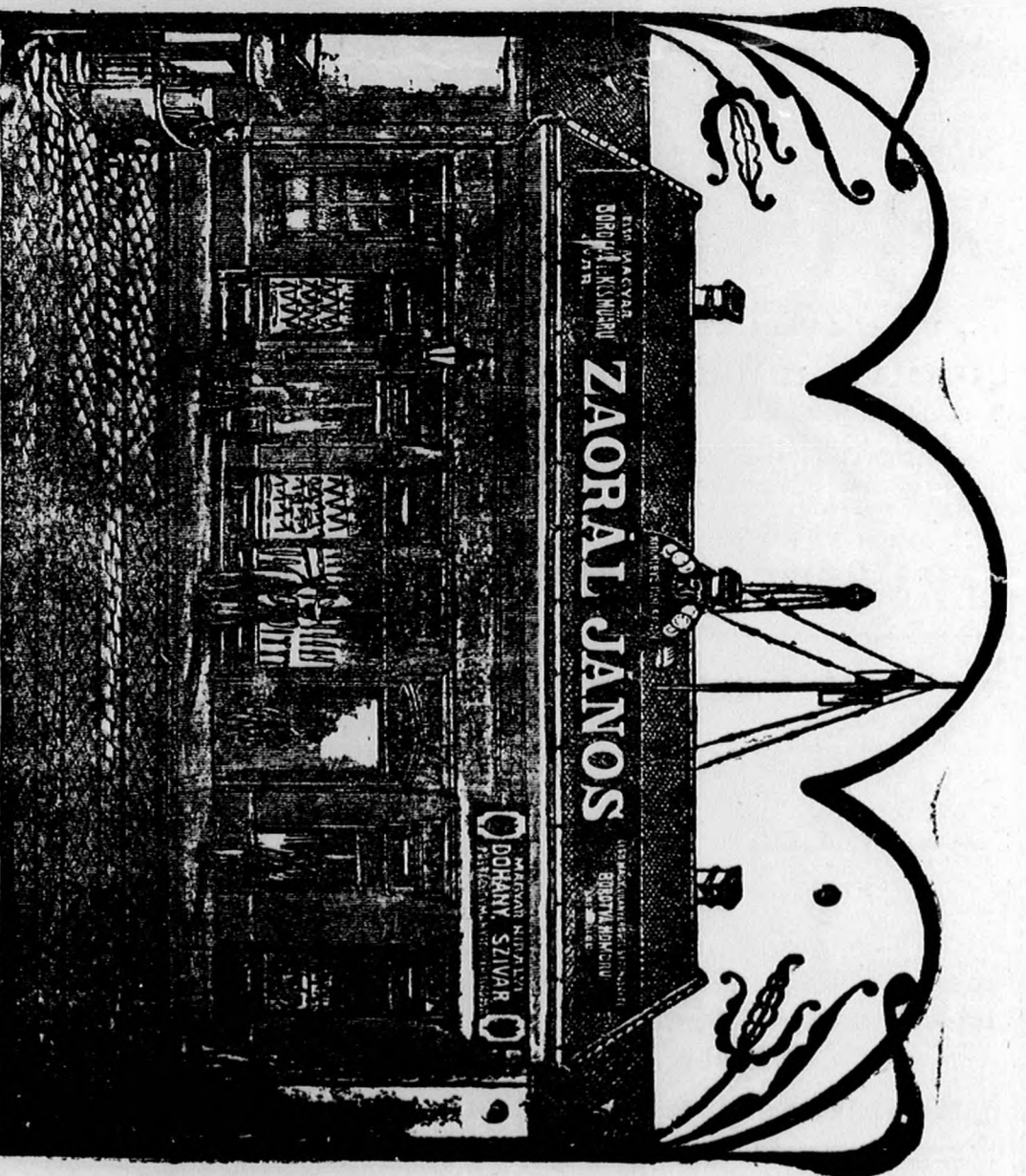
KRAUSZ VICTOR

M Ű K Ö S Z Ö R Ű S

BUDAPEST, VI., KIRÁLY-UTCA 78.

Legjobban köszörült borotvák és az összes borbély- és fodrász-szerszámok, csak is
a fenti czégnél kaphatók.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Midőn igen tisztelt vevőimnek az eddigi bizalomért köszönetet mondok, nem mulaszthatom el szíves figyelemfűket arra felhívni, hogy az itt látható terv szerint 1907. év május hóban Ujpesten, **Árpád-ut (volt Fő-ut) 25. szám** alatt saját házamban

borotva és késműára gyárat

rendezttem be, amelyben a legjobb borotvákat és késmű-árakat készítem, azon törekedve, hogy t. vevőimet teljesen kielégítem és a magyar iparnak ezen a téren a külföld előtt is becsületet szerezzek.

Szíves pártfogásukért a jövőre is esedezvén

Zaorál János.